

Herkül Millas'ın 8/3/2016 tarihli Zaman Gazetesi için yazdığı 397 No.lu yazısıdır (Gönderme tarihi: 7/3/2016)

Yarı uyku halinde rüya ile hayal kurma arasında bir durumdaydım. Kendimi 1940 yıllarının Almanya'sında köşe yazarı olarak görüyorum. Almanca bilmem ama olsun; dedim ya hayal işte! İşin kolayını bulmuşum ve çok başarılı olmuşum. Açık vermiyorum. Kimse bana Hitler'den yanasın diyemiyor çünkü sürekli onun yanlışlarını hatırlatıyorum. Siyasetinden ve inandıklarından pek söz etmiyorum, "yanlışlarından" söz ediyorum. Hitler de beni rahat bırakmış çünkü beni "yararlı bir ahmak" sayıyor. Çünkü her yazdığım ile onun varlığının meşru, gerekli ve yararlı olduğunun mesajını veriyorum. Kendimi kavgalı grupların dışında ve üstünde bir yere yerleştirmişim. Tarafsız hakem gibi bir kimse gibi yani. Yargılarda bulunuyor, analizler yapıyorum. Aynaya bakıyorum ve kendimi saygın bir profesör olarak görüyorum; bilimsel, ama gerçekten çok bilimsel bir kimse!

Ben de şaşırıyorum. Nedir bu başarılı halimin sırrı, püf noktası diye! Nasıl beceriyorum bu işi? Çok akıllı olduğumdan mı, yoksa etrafta saf olanlar çok olduğundan mı? Her ikisi de mi yoksa? Sonra bir karar alıyorum: yazdıklarımı dikkatle izleyecek ve başarımanın formülünü bulacağım!

İçgüdü ile yaptıklarımı artık bilinçli yapmalıyım diyorum, bütün bunlar düşümde tabii

Tarafsız “bilimsel” yaklaşım

Çok tartışılan şu Yahudiler sorununu ele alarak koyuluyorum işe. Neler yazmışım diye bakıyorum. “Yapılan yanlışır” demişim. Çünkü bu Yahudiler arasında çok değerli ve ülkeye yararlı kimseler bulunuyor. Kaldı ki Almanya'nın imajını da düşünmek gerek; dünya kamuoyunda yapılanları fırsat bilip Almanya karşıtı iftiralarda bulunanlar var. Soykırım filan diyorlar. Bu olaya dikkatle eğilmeliyiz diye önemli bir hatırlatmada bulunuyorum. İşin hukuksal ve insanî yanı da yabana atılmamalı. Tabii her toplumsal olayla olduğu gibi bu gelişmelere siyah/beyaz diye ele almamanın gereğini de eklemişim. Yahudilerin yanlışları da olmadı diyemeyiz. Özellikle ekonomi alanında bir algının yerleşmiş olduğunu hatırlatıyorum. Doğru olmayabilir veya abartılmış olabilir; ama Yahudi iş adamlarının ülkede baş gösteren gelir eşitsizliğindeki artışta bir rolleri olduğu düşünülebilir. Ülke yönetiminden ve milletin çıkarını gözetmeden sorumlu Hitler'in bir şeyler yapmaya çalışmasını da anlayışla karşılamak gerekir diye yazmışım.

Olmuş! İşte, dengeli, tarafsız, her iki yanın eksikliklerini dile getiren bir yazılar dizisi. Sonra komşularla ilişkilerimiz hakkında ne yazmışım diye bakıyorum. Hitler'in barışa ne kadar önem verdiğini hatırlatıyorum. Dr. Friedrich Stieve'in 1940'ta yayınladığı “Dünyanın reddettiği barış planı” yazısından yola çıkarak Hitler'in iyi niyetini hatırlatıyorum. Ama Çekoslovakya'ya ve Avusturya'ya saldırmasının da sorgulanması gerektiğini ekliyorum. Acaba acele edilmiş olmaz mı? Bu konuda eksikliklerimiz olmuş olabilir. Bir komisyon kurup bu işlerin araştırılmasının yararını kabul ediyorum. Gönüllü olarak, yani maaş almadan böyle bir komisyonda çalışabileceğimi de eklemişim. Ancak barış demek milli çıkarı düşünmemek demek değildir tabii ki. Özellikle komşu ülkelerde soydaşlarımız varken, onlar yokmuş gibi davranamazdık. Hitler vicdanının ve yüreğinin milli yanının buyruğunu yerine getirmiştir. (Arada böyle hissi cümleler de eklemişim, demek!) İşin bu yanını görmeden birilerine hemen “saldırgan, yayılmacı” demenin bir anlamı yok diye de durumu dengelemişim.

Özgürlükler konusunda da demişim ki, özgürlüklerle anarşiyi biri birinden ayırmak gerek. Özgürlükler esastır. Özellikle Nietzsche'den uzun uzun söz ederek insanın dürtülerinin engellenmesinin insanlık için ne denli zararlı olduğunu biktırircasına uzun yazılar yazarak anlatmışım. Geniş bilgimi de sergileyerek. Ama Almanların disipline düşkünlükleri de unutulmamalı, demişim. Bu milli bir özelliktir. Düzeni, lidere saygıyı da öyle değerlendirmek

gerek. Bu bizim milli mirasımızdır. Bazı başka ülkelerin özgürlük anlayışları bize uymayabilir. Bu konuda işleri zorlamamalı. Hitler'in bu alanda karar vermede başarılı olduğu, halktan aldığı destekten de zaten belli olduğunu da ekleyerek yazılarımı noktalamışım.

Artık sistemimin başarı nedenini anlar gibi oluyorum. Olayları "etrafli" bir biçimde ve "büyük resme" göre ele alıyordum meğerse. Bu büyük resmi mümkün olduğu kadar geniş tutmaya çalışmışım. Öyle ki sonsuz ayrıntıların içinde, resmi izleyenin kafası karışıyor, ben ise gerekli ve uygun gördüğüm somut olayları cımbızla seçebiliyorum; ve tezimi kanıtlıyorum. Hep "dengeli" olan tezimi. Kamuoyunu nasıl düşündüğünü açıklamışım, örneğin; kendi görüşümü kendime saklayarak. Arada bazı çok kaba durumlar çıktığında da o alanlara girmemeye özen göstermişim. Mızrak çuvala sığmaz gibi olunca bu kez de başka dönemlerden ve uzak ülkelerden bahis açmışım. Konuyu değiştirip eskilerden söz etmek yöntemimin bir parçası. Neme lazım, dönem zor dönem! Tarih bilimi sağ olsun!

Ve kâbus ...

Bu arada Almanların bir kesimi Hitler'den kurtulma umudu ve stresi içindeymiş. Bir kısmı da onu iktidarda tutmak için çaba göstermekte. Herkes kalsın/gitsin kavgasında ben yanlış/doğru işlerine odaklanmışım. Ve birden benim rüyam bir kâbusa dönüşüyor. Birileri yaptığının kurnazlık ve oportünizm olduğunu söylemeye başlıyor. "Bizi aptal yerine koyma" diye bağrışıyorlar. Ben ise "haksızsınız" diye direniyorum. Çünkü olaya tek yanlı yaklaşıyorsunuz ve her şeyi siyah/beyaz olarak ele alıyorsunuz. Benim siyasi bir aktör gibi davranmak diye bir derdim yok, diyorum. Ben bir bilim adamı olarak yazı yazıyorum, diye karşı bir tez oluşturuyorum düşümde. En başta geniş resme bakmamız gerekir diye devam ediyorum. Ama yerim bittiği için rüyamın devamını anlatmayacağım. Devamında ne demiş olduğumu zaten tahmin edebilirsiniz.